

Úrvacsorakendő - Besztercebányáról

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	52.3505.1
Készítés ideje:	1683
Készítés helye:	Felső-Magyarország; Besztercebánya (feltehetően)
Anyag:	lenvászon
Technika:	aranyozott ezüstoffonallal hímzett; selyemfonallal hímzett
Méretek:	szélesség: 70,5 cm hosszúság: 70 cm magasság: 1,5 cm

Vékony, fehér lenvászon, borvörös, fehér színű selyem- és aranyozott ezüstoffonallas hímzéssel nyers színű selyempaszománttal. Négy sarkában apró gumóból kinövő, török eredetű, csigásan hajló, nagy virágos inda. A kör alakban kanyarodó virágszál középmotívuma egy nagy nyolcszirmú rozetta, amit a csigavonalas száron áthajló kis zárt gránátalmák, négyszirmú virágok, hosszúkás levelek és a virágtőből kiágazó tulipán zárnak körbe. A virágok és levelek változatos sávós-geometrikus kitöltése még változatosabbá teszi a mozgalmas mintát.

A kendő közepén két négyszirmú apró virággal díszített levélkoszorúban Krisztus szimbóluma, a lábával zászlót tartó *Agnus Dei*. A koszorú fölött "I C", a bárány alatt "M F" monogram, a koszorú alatt az ajándékozás évszáma: 1683.

Az indás sarokmotívumok hivatásos hímző munkái. Rajzuk, valamint az egyes virágok geometrikus formálása egyaránt kiváló mesterre vall. A középső, koszorú más, gyakorlatlan kéz munkája. Valószínűleg az egyháznak ajándékba szánt, valamivel korábban készült keszkenőbe hímezték később bele.

Irodalom

- Szerk.: Farbak Péter, Kiss Réka: *Kálvin hagyománya. Református kulturális örökség a Duna mentén*. Budapesti Történeti Múzeum, Budapest, 2009. - Nr. 2.6.18. (László Emőke)
- Szerk.: Mikó Árpád, Verő Mária: *Mátyás király öröksége. Késő reneszánsz művészet Magyarországon (16-17. század)*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2008. - Nr. V.12. (Erdei Lilla)
- László Emőke: *Magyar reneszánsz és barokk hímzések. Vászonalapú úríhímzések*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2001. - Nr. 189.
- Csermelyi Sándor: *Magyar hímzések kiállításának leíró lajstroma*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1918. - Nr. 98.
- Divald Kornél: *A Besztercebányai Múzeum Kalauza*. Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Felügyelős., Budapest, 1909. - 43. (14. tárló)
- László Emőke: -A besztercebányai ágostai hitvallású evangélikus templom régi magyar hímzései *Credo*, 2004, 10.. - 84. p. és 5. kép

